

ÖREBRO

Konsekvens- och behovsbedömning

2016-06-21

Bn 87-2015

Checklista med analys för att: a) identifiera konsekvenser av planen/ärendet utifrån ekologiskt, ekonomiskt och socialt perspektiv b) bedöma behovet av miljöbedömning och miljökonsekvensbeskrivning (MKB) av planer enligt Miljöbalken och Plan- och bygglagens kriterier för betydande miljöpåverkan.

Plan/ärende:	Detaljplan Törsjö 3:14 m.fl. (Moholm-Marieberg)
Fastighet:	Törsjö 3:14, Törsjö 1:53, Mosås 6:5, Mosås 6:65, Mosås 7:67, (Törsjö 1:8?), Nikolai 3:260, Mosås 7:12, Mosås 1:111
Områdesnamn:	Marieberg
Församling:	Mosjö
Populärnamn:	Marieberg

Bedömning av handläggare/projektgrupp genomförd den 2016-05-20 av:

Namn	Förvaltning
Ulf Andersson	Planeringsavd. Natur
Lennart Wiklund	Miljökontoret
Magnus Karlsson	Tekniska förvaltningen
Peter Sundström	Planeringsavd, STÖP

Bedömning granskad på MKB-möte den 2016-06-17 av:

Namn	Förvaltning
Ulf Andersson	Planeringsavd. Natur
Lennart Wiklund	Miljökontoret
Magnus Karlsson	Tekniska förvaltningen
Peter Sundström	Planeringsavd. STÖP

Bedömning granskad av KB den 2016-06-21

Stadsbyggnad, Örebro kommun

Box 33400
701 35 Örebro

Stadsbyggnadshus I
Åbylundsgatan 8 A

019-21 10 00 Servicecenter stadsbyggnad@orebro.se
www.orebro.se

Part-financed by the European Union (European Regional Development Fund), Finnish Ministry of Environment and the partners. New Bridges project: www.urbanrural.net

Förutsättningar

Planens/ärendets syfte och huvuddrag

Syftet med detaljplanen är att planlägga för ca 2000 bostäder och tomter för förskolor/skola på en idag öppen åker som tidigare haft koppling till Moholms gård. Ny infrastruktur till och från området ska skapas. Ambitionen är att skapa ett varierat kollektivtrafikhärbostadsområde med tyngdpunkt på gröna innegårdar och en större central park. Planområdet ska även innehålla viss typ av verksamheter och service kopplat till en central torgplats.

Planens/ärendets förutsättningar

Nulägesbeskrivning utifrån ekologiskt, ekonomiskt och socialt perspektiv.

Planområdet består till stor del av tidigare jordbruksmark som idag inte nyttjas. Villabebyggelse omgärdar planområdet väster, öster och söder om.

Nuvarande belastning inom berört område, tex. utsläpp förorening, ohälsotal etc.

Nuvarande belastning från omgivningen, tex. utsläpp förorening, ohälsotal etc.

Nollalternativ

(Lokaliserings-)alternativ

Påverkan på särskild grupp t.ex. barn, äldre, personer med funktionsnedsättning i förhållande till hela befolkningen

Ingen särskild grupp påverkas.

Sammanfattande bedömning av förslagets konsekvenser och miljöpåverkan

Aspekter att bedöma		+	~	-	Kommentarer.
Viktiga mål och principer att beakta. Gemensamt för samtliga aspekter är att kommunens budget och verksamhetsplan samt översiktsplan ska följas. Viktiga perspektiv: Barn, genus och mångfald.		Positiv påverkan. Ingen MKB.	Negativ påverkan. Kan generera MKB	Betydande negativ påverkan. Genererar MKB	Beskrivning av eventuella förändringar som genererats i planen/ärendet under arbetets gång. Sammanfattning under övergripande rubrik, alternativt beskrivning per underrubrik.
EKOLOGI	Mark (Örebro Miljöprogram)	2	0	0	
	Vatten (Örebro vattenplan & Örebro Miljöprogram)	2	0	0	
	Luft (Örebro miljöprogram & Transportplanen)	3	1	0	
	Klimatpåverkan (Örebro miljöprogram & Transportplanen)	2	0	0	
	Naturmiljö (Örebro miljöprogram. & Örebro Grönstruktur)	2	0	0	
	Naturresurshushållning (Örebro Miljöprogram)	1	0	0	
EKO- NOMI	Materiella tillgångar (Örebro miljöprogram)	2	0	0	
	Befolkning (Näringslivs- & arbetsmarknadspolitiskt program för Ö-o 2009-2011)	3	0	0	
SOCIALT	Befolkning (Medborgarnas Örebro, Invandrapolitiskt program, Folkhälsoprogrammet, Barnkonventionen, Mål för jämställdhetspolitiken).	2	0	0	
	Människors hälsa och livskvalitet (Medborgarnas Örebro, Invandrapolitiskt program, Folkhälsoprogrammet, Barnkonventionen, Mål för jämställdhetspolitiken.)	7	0	0	
	Landskapbild (Ö-o Miljöprogram, Ö-o grönstruktur, Kulturminnen 1974. Fornminnesregistret, pågående kulturmiljöinventering)	2	0	0	
	Stadsbild (Ö-o miljöprogram, Ö-o Grönstruktur, Bevarandeprogram för innerstadens bebyggelse, Kulturminnen 1974, Fornminnesregistret, kulturmiljöinv.)	2	0	0	

Resultat av bedömning				
Medför förslaget betydande effekter? (Markera med X)	JA		NEJ	X
<p><i>Om JA: Beskriv direkta effekter.</i></p> <p><i>Om JA: Beskriv indirekta effekter (sekundära).</i></p> <p><i>Om JA: Beskriv successivt adderande effekter i ett större sammanhang (kumulativa effekter). Många värderingar i det gula fältet kan sammantaget bli betydande.</i></p>			<p><i>Slutsatsen av behovsbedömningen är att planens/förslagets genomförande inte bedöms innebära några betydande effekter.</i></p>	
Behövs en MKB enligt lag? (Markera med X. Fylls endast i vid fysisk planering)	JA		NEJ	X
<p><i>Om JA: Ange sakområde/-n.</i></p> <p><i>Om JA: Lokaliseringsalternativ.</i></p> <p><i>Om JA: Geografiskt påverkansområde.</i></p>			<p><i>Slutsatsen av behovsbedömningen är att planens/förslagets genomförande inte bedöms innebära en sådan betydande miljöpåverkan som avses i 6 kap 11§ Miljöbalken, MB. En miljöbedömning, med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning, har därför inte upprättats enligt kraven i 5 kap. 18§ Plan- och bygglagen, PBL.</i></p>	

Bedömning av förslagets miljöpåverkan utifrån ett EKOLOGISKT perspektiv					
Aspekter att bedöma	Hjälppåfrågor för att underlätta bedömning <i>Viktiga mål och principer att beakta. Gemensamt för samtliga aspekter är att kommunens budget och verksamhetsplan samt översiktsplan ska följas Viktiga perspektiv: Barn, genus och mångfald</i>	+ <i>Positiv påverkan. Ingen MKB.</i>	~ <i>Negativ påverkan. Kan generera MKB</i>	- <i>Betydande negativ påverkan. Genererar MKB</i>	Kommentarer eller beskrivning av ev. förändringar som genererats i planen/ärendet under arbetets gång. <i>Sammanfattning under övergripande rubrik, alternativt beskrivning per underrubrik.</i>
Mark	<i>Örebro Miljöprogram</i>	Summa X=2	Summa X=0	Summa X=0	
<i>Förändring av markanvändn.</i>	Påverkar/-s förslaget av: • Att natur-, park-, jord- eller skogsmark tas i anspråk?	X	0	0	Större delen av marken består av tidigare jordbruksmark. Stor del av denna mark kommer exploateras. Vegetation i form av små skogspartier och en ekallé kommer sparas för att vara en tillgång för framtida boende.
<i>Markföroreningar</i>	• Vilka tidigare verksamheter har funnits på platsen? • Finns det markföroreningar inom området? Hur påverkas dessa? • Har någon grundlig inventering/bedömning genomförts (ex. MIFO-klassning)?	X	0	0	Det finns inga kända föroreningar inom planområdet. Dock har det förekommit plantskoleverksamheter i utanför planområdet. Planområdet bedöms inte påverkas.
<i>Naturgeografi</i>	Påverkar/-s förslaget av: • Att det inom eller i närheten av planområdet finns exempelvis drumlinområde, rullstensås, moränformationer, förkastningsbrant? Hur påverkas denna/dessa (differentiera mellan planläggning och verksamhet)?	0	0	0	Rullstensås finns ca 250 m från planområdets västra gräns. Ingen påverkan.
<i>Stabilitet, ras-, skred- och erosionsrisk</i>	• Finns det risk för skred, sättningsbenägenhet eller liknande? I Ö-o har de flesta skred skett utmed vattendrag och när mark belastats t.ex. av massor.	0	0	0	Små indikatorer på skredrisk finns längs ett par diken inom planområdet. Ingen påverkan.
<i>Radon</i>	• Finns det några identifierade radonriskområden? • Kan rödfyr använts som fyllnadsmaterial?	0	0	0	Ca 150 meter från planområdets västra gräns börjar ett radonriskområde. På grund av avståndet lär det inte påverka planområdet.
Vatten	<i>Örebro vattenplan & Örebro Miljöprogram, Vattenskyddsföreskrifter</i>	Summa X=2	Summa X=0	Summa X=0	
<i>Yt- och grundvattenkvalitet/nivå</i>	Påverkar/-s förslaget av: • yt- och grundvattenkvalitet/nivå? Ex. rullstensås, asfaltering, LOD, läckage, sårbarhet vid olyckor,	X	0	0	Fördröjande lodlösningar är tänkta att ingå i en central park i området. Eftersom det rör sig om större exploatering kan fördröjning av dagvatten planeras in bland

Bedömning av förslagets miljöpåverkan utifrån ett EKOLOGISKT perspektiv					
Aspekter att bedöma	Hjälpfrågor för att underlätta bedömning	+ <i>Positiv påverkan.</i> <i>Ingen MKB.</i>	~ <i>Negativ påverkan.</i> <i>Kan generera MKB</i>	- <i>Betydande negativ påverkan.</i> <i>Genererar MKB</i>	Kommentarer eller beskrivning av ev. förändringar som genererats i planen/ärendet under arbetets gång. <i>Sammanfattning under övergripande rubrik, alternativt beskrivning per underrubrik.</i>
	enskilda avlopp. Infiltrations-, avrinnings- och dräneringsförhållanden?				bebyggelse och i anslutning till hårdgjorda ytor.
<i>Vattenskyddsområde</i>	<ul style="list-style-type: none"> Ligger området inom den primära, sekundära eller tertiära zonen? Eller ligger det angränsande? Kan det som etableras på platsen påverka vattnet negativt (t.ex. är transportintensivt, miljöfarliga verksamheter, strider mot vattenskyddsföreskrifterna)? 	0	0	0	Ingen påverkan.
<i>Översvämningsrisker</i>	<ul style="list-style-type: none"> Ligger området över högsta dimensionerade nivå? 100-års vattenstånd? Hjälmaran +22,9m/+9,48m Öo höjdsyst.) Dimensionerande vattenstånd? Hjälmaran +23,7m (+10,28m Öo höjdsyst.). För andra sjöar gäller andra värden! 	X	0	0	Vid ett 100 års skyfall kan enstaka mindre ytor översvämmas upp till 0,1-0,3 m. Det rör enbart ytor högst upp i planområdets norra del. Risk kan lätt avhjälpas med avrinnings och fördröjningslösningar.
<i>Radon</i>	<ul style="list-style-type: none"> Finns känd risk för radon i vatten? 	0	0	0	Nej
<i>Övr. hydrologiska aspekter</i>	<ul style="list-style-type: none"> Finns artesiskt vatten, relict saltvatten? Vilket avrinningsområde berörs? 	0	0	0	Ingen påverkan.
Luft	<i>Örebro Miljöprogram & Transportplanen</i>	Summa X=3	Summa X=1	Summa X=0	
<i>Miljö kvalitetsnormer (MKN) - utomhusluft</i>	<ul style="list-style-type: none"> Finns det risk att miljöprogrammet överskrids/ överträds? Finns det risk att MKN överskrids/överträds för bensen, PM10 eller NOx? 	0	0	0	Ingen negativ påverkan.
<i>Riktvärde för buller</i>	<ul style="list-style-type: none"> Klaras 55 dBA, ekvivalentnivå, för trafikbuller utanför alla fasader vid varje bostad? Om detta inte klaras: har minst hälften av alla boningsrum (vardagsrum plus sovrum) för resp. bostad en tyst sida (högst 45 dBA, ekvivalentnivå) eller åtminstone en ljuddämpad sida (högst 50 dBA, ekvivalentnivå)? Klaras 70 dBA, maximal ljudnivå, för trafikbuller på minst en uteplats till varje bostad? 	X	X	0	Östra delen av planområdet är utsatt för buller från järnväg (55-60 dBA dygnsmedelvärde). Det kan lösas genom att bygggrätter läggs som ett skydd längs planområdets östra kant och uteplatser hamnar mot väster alternativt att bullret från järnväg löses med plank nära ljudkällan.

Bedömning av förslagets miljöpåverkan utifrån ett EKOLOGISKT perspektiv					
Aspekter att bedöma	Hjälpfrågor för att underlätta bedömning	+ <i>Positiv påverkan.</i> <i>Ingen MKB.</i>	~ <i>Negativ påverkan.</i> <i>Kan generera MKB</i>	- <i>Betydande negativ påverkan.</i> <i>Genererar MKB</i>	Kommentarer eller beskrivning av ev. förändringar som genererats i planen/ärendet under arbetets gång. <i>Sammanfattning under övergripande rubrik, alternativt beskrivning per underrubrik.</i>
<i>Lukt</i>	Påverkar/-s förslaget av: <ul style="list-style-type: none"> Innebär förslaget någon luktande industri eller verksamhet som kan påverka boende? Finns det verksamheter i närområdet som kommer påverka boende? 	0	0	0	Ingen påverkan.
<i>Luft- och vindströmmar</i>	Påverkar/-s förslaget av: <ul style="list-style-type: none"> Att kraftiga luft- och vindströmmar skapas på boendes uteplatser och lekmiljöer? 	0	0	0	Ingen påverkan.
Klimatpåverkan	<i>Klimatplanen & Transportplanen</i>	X=2	X=0	X=0	
<i>Utsläpp – transporter</i>	Påverkar/-s förslaget: <ul style="list-style-type: none"> Utsläppen av växthusgaser (inkl. byggfasen)? Tillgången till kollektivtrafik (närhet och frekvens)? Tillgången till G/C-vägar (närhet, kvalitet)? Avstånd till service (daglivarhandel etc.)? Uppnås Örebro kommuns parkeringsnorm för cykel? Restidkvoter (cykel/bil, kollektivtrafik/bil)? Specifika kvoter finns för tätorten! 	X	0	0	Buss är tänkt att passera genom planområdet vilket kan minska bilresandet. Gång och cykelnätet kommer att byggas ut och integreras med befintligt nät. Möjlighet för närservice: kommunal service och vissa småbutiker kommer att ges förutsättning för.
<i>Utsläpp - energi</i>	Påverkar/-s förslaget: <ul style="list-style-type: none"> Utsläppen av växthusgaser (inkl. byggfasen)? Tillgången till kollektiv energiförsörjning (fjärrvärme, närvärme) Tillgången till biogas för industrin för processånga? 	X	0	0	Planområdet kommer anslutas till fjärrvärmenät.
Naturmiljö	<i>Örebro Miljöprogram, Örebro Grönstruktur</i>	Summa X=2	Summa X=0	Summa X=0	
<i>Strandskydd (djur- och växtlivet)</i>	<ul style="list-style-type: none"> Gäller strandskyddet inom området? Strandskyddet gäller 100m från varje sjö och vattendrag, både 100m upp på land och 100m ut i vattnet? 	0	0	0	Nej.
<i>Skyddad natur</i>	Påverkar/-s förslaget: <ul style="list-style-type: none"> skyddad natur som t.ex. Natura 2000, naturreservat, 	X	0	0	Det finns en allé i planområdets östra gräns som består av ekar. Allén kommer skyddas och anpassas efter i

Bedömning av förslagets miljöpåverkan utifrån ett EKOLOGISKT perspektiv					
Aspekter att bedöma	Hjälpfrågor för att underlätta bedömning	+ <i>Positiv påverkan.</i> <i>Ingen MKB.</i>	~ <i>Negativ påverkan.</i> <i>Kan generera MKB</i>	- <i>Betydande negativ påverkan.</i> <i>Genererar MKB</i>	Kommentarer eller beskrivning av ev. förändringar som genererats i planen/ärendet under arbetets gång. <i>Sammanfattning under övergripande rubrik, alternativt beskrivning per underrubrik.</i>
	biotopskydd, generellt biotopskydd (alléer, åkerholmar m.m.), naturvårdsavtal, riksintresse för naturvård nyckelbiotop?				planarbetet.
<i>Utpekad skyddsvärd natur</i>	Påverkar/-s förslaget: • utpekad skyddsvärd natur: Örebro grönstruktur, sumpskog, naturvärden, våtmarker etc.?	0	0	0	Ingen påverkan.
<i>Ekologisk känslighet</i>	• Har någon skyddsvärd växt- eller djurart (missgynnad, hotad eller fridlyst) observerats inom området? • Finns det någon identifierad värdefull livsmiljö (ex. skyddsvärda träd)?	X	0	0	Ingen skyddsvärd djurart finns inom området. Ekallén säkras samt ett mindre skogsparti i söder.
<i>Påverkan på grönområde</i>	Påverkar/-s förslaget: • Att grönområden fragmenteras? • Att grönområde ”naggas i kanten”? • Att ”kantzonseffekter” skapas i grönområdet intill tomten (ex. träd som skymmer solen på uteplatser el. marknadsföringslägen för företag längs större vägar)? • Att det skapas barriärer för djurs möjlighet att röra sig i landskapet? Skärs grönstråk av?	0	0	0	Större delen av den tidigare åkermarken bebyggs, frånsett ett central parkstråk om ca 4 hektar som skapas. Utöver det sparas viktiga skogspartier och enstaka värdefulla träd i området. Förslaget påverkar inget befintligt grönområde.
Naturresurs-hushållning	<i>Örebro Miljöprogram</i>	Summa X=1	Summa X=0	Summa X=0	
<i>Ändliga naturresurser</i>	Påverkar/-s förslaget • Nyttjande av t.ex. naturgrus och olja	0	0	0	Ingen påverkan.
<i>Omfattande avfallshantering</i>	Påverkar/-s förslaget • Omfattande avfallshantering ex. askdeponi, gruvavfall m.m. (ej hushållsavfall)	0	0	0	Ingen påverkan.
<i>Överexploatering av värdefull mark</i>	Påverkar/-s förslaget: • Värdefull mark: natur-, park-, jordbruks-, skogsmark etc. Är marken så värdefull som naturresurs att den inte borde exploateras? • Balans mellan mark för grönområden & övrig mark?	X	0	0	Större delen av den tidigare åkermarken bebyggs, frånsett ett central parkstråk om ca 4 hektar som skapas. Utöver det sparas viktiga skogspartier och enstaka värdefulla träd i området. Ingen värdefull mark exploateras.

Bedömning av förslagets miljöpåverkan utifrån ett EKOLOGISKT perspektiv					
Aspekter att bedöma	Hjälppåfrågor för att underlätta bedömning	+ <i>Positiv påverkan. Ingen MKB.</i>	~ <i>Negativ påverkan. Kan generera MKB</i>	- <i>Betydande negativ påverkan. Genererar MKB</i>	Kommentarer eller beskrivning av ev. förändringar som genererats i planen/ärendet under arbetets gång. <i>Sammanfattning under övergripande rubrik, alternativt beskrivning per underrubrik.</i>
	<p>Viktiga mål och principer att beakta. Gemensamt för samtliga aspekter är att kommunens budget och verksamhetsplan samt översiktsplan ska följas Viktiga perspektiv: Barn, genus och mångfald</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nyttjas marken effektivt? 				

Bedömning av förslagets miljöpåverkan utifrån ett EKONOMISKT perspektiv					
Aspekter att bedöma	Hjälppådrag för att underlätta bedömning	+ <i>Positiv påverkan. Ingen MKB.</i>	~ <i>Negativ påverkan. Kan generera MKB</i>	- <i>Betydande negativ påverkan. Genererar MKB</i>	Kommentarer eller beskrivning av ev. förändringar som genererats i planen/ärendet under arbetets gång. <i>Sammanfattning under övergripande rubrik alternativt beskrivning per underrubrik</i>
Materiella tillgångar	Örebro miljöprogram	Summa X=2	Summa X=0	Summa X=0	
<i>Infrastruktur</i>	Påverkar/-s förslaget: • tillgång till eller behov av ny infrastruktur (ex. G/C-väg, gata, VA, kollektivtrafik, fjärrvärme)?	X	0	0	Området behöver anslutas till VA, fjärrvärme, el. Ny gatustruktur, kollektivtrafik m.m.
<i>Mark- och vattentillgångar</i>	Påverkar/-s förslaget nuvarande användning av: • ekonomiskt värdefull mark (t.ex. produktiv jordbruks eller skogsmark)? • Finns förorenad mark på platsen?	0	0	0	Ingen större påverkan. Bestämmelse om sanering innan startbesked införs i planen.
<i>Samhällsfunktion</i>	Påverkar/-s förslaget: • samhällskostnader för att nå service (t.ex. förskola, dagligvaruhandel) eller ligger den tillräckligt nära? • kostnader för behov av ny service (utbyggnad)? • stärkt kundunderlag för befintlig service?	X	0	0	Området kommer att vara i behov skola och förskolor. Antalet potentiella bostäder kommer på sikt att generera behov för närservice.
Befolkning	Näringslivs- och arbetsmarknadspolitiskt program för Örebro 2009-2011	Summa X=3	Summa X=0	Summa X=0	
<i>Sysselsättning</i>	Påverkar/-s förslaget: • möjligheterna till sysselsättning för fler? • möjligheten till arbete för kvinnor resp. män? • ungdomars möjlighet att stanna kvar i Örebro?	X	0	0	Området kommer att generera fler bostäder vilket bidrar till att fler kan få bostad i samband med ett jobb. Området kommer inte generera etableringsmöjligheter för större företag eller verksamheter. Framst blir det i form av lokal kommunal service.
<i>Utbildning</i>	Påverkar/-s förslaget: • tillgänglighet till utbildning (utbildningslokal eller transport-möjligheter)? • ungdomars möjlighet att stanna kvar i Örebro?	X	0	0	Kollektivtrafikstråk kan påverka närhet/tillgång till utbildning. Skola och förskolor kommer behövas i området.
<i>Företagsklimat</i>	Påverkar/-s förslaget: • möjlighet till företagsetablering i kommunen (genom	0	0	0	Området är främst planerat för bostäder, vissa mindre lokaler kan tänkas in i anslutning till bostäder.

Bedömning av förslagets miljöpåverkan utifrån ett EKONOMISKT perspektiv					
Aspekter att bedöma	Hjälpfrågor för att underlätta bedömning	+ <i>Positiv påverkan. Ingen MKB.</i>	~ <i>Negativ påverkan. Kan generera MKB</i>	- <i>Betydande negativ påverkan. Genererar MKB</i>	Kommentarer eller beskrivning av ev. förändringar som genererats i planen/ärendet under arbetets gång. <i>Sammanfattning under övergripande rubrik alternativt beskrivning per underrubrik</i>
	ex. tillgång till tomter, infrastruktur, kollektivtrafik)? • kommunens attraktionskraft? • lokala entreprenörer, ex närproducerat byggmaterial? • omställning till grön ekonomi, t.ex. investeringar för hållbar utveckling och grön teknik?				
<i>Hälsoekonomi</i>	Påverkar/-s förslaget/kan åtgärden innebära att kostnader eller negativa effekter ökar/minskar gällande: • fysisk och psykisk hälsa? • olyckor? • skadegörelse/hot/våld? • miljörelaterade hälsoeffekter, tex. buller, radon etc?	X	0	0	Tillgången till parker, gröna innergårdar inom planområdet och närhet till Sommaroskogen kommer bidra till bättre fysisk och psykisk hälsa. En del av bebyggelsen kommer fungera som bullerdämpning, dels vid större vägar och nära järnväg. Olycksrisker kommer minimeras genom trafiksäkerhetsåtgärder, då främst för gångare och cyklister.

Bedömning av förslagets miljöpåverkan utifrån ett SOCIALT perspektiv					
Aspekter att bedöma	Hjälppådrag för att underlätta bedömning	+ <i>Positiv påverkan. Ingen MKB.</i>	~ <i>Negativ påverkan. Kan generera MKB</i>	- <i>Betydande negativ påverkan. Genererar MKB</i>	Kommentarer eller beskrivning av ev. förändringar som genererats i planen/ärendet under arbetets gång. <i>Sammanfattning under övergripande rubrik, alternativt beskrivning per underrubrik</i>
Befolkning	<i>Medborgarnas Ö-o, Invandrapolitiskt program, Folkhälso- soprogr., Barnkonventionen, Mål för jämställdhetspolitiken.</i>	Summa X=2	Summa X=0	Summa X=0	
<i>Befolknings- sammansätt- ning</i>	Påverkar/-s förslaget: • befolkningssammansättningen (åldersstruktur, hus- hållssammansättning, utbildning etc.) • särskilt känsliga grupper (personer med funktions- nedsättn, socialt och ekonomiskt utsatta, barn, äldre)?	X	0	0	Målet är att skapa ett nytt bostadsområde med en blandad befolkningssammansättning. Olika boendeformer och boende för känsliga grupper etc. kommer tänkas in i förslaget.
<i>Boende</i>	Påverkar/-s förslaget : • boendesegregat. ut etniskt/socioekon. perspektiv? • möjligheterna till en blandad bebyggelse (hustyper + upplåtelseform, lägenhetsstorlek) - i närområdet samt i staden som helhet? • möjlighet till kvarboende? • tillgänglighet till, från och i området samt viktiga målpunkter med olika färdmedel? • rörlighet på bostadsmarknaden? • barn och ungdomars uppväxtmiljö?	X	0	0	Närområdet är idag präglad av enbart villabebyggelse. Målet är att skapa ett nytt område med blandad bebyggelse, dvs. flerbostadshus och radhus i olika hustyper, lägenhetsstorlekar samt upplåtelseformer. Tillgängligheten stärks till och från det nya området, likaså bildas nya målpunkter. Tillgång till närservice och grönområden/parker, skola, aktiviteter kommer medföra att ungdomar kommer trivas att växa upp där och i framtiden kunna bo kvar i annan typ av bostad.
Människors hälsa & livskvalitet	<i>Medborgarnas Örebro, Invandrapolitiskt program, Folk- hälsoprogrammet, Barnkonventionen, Mål för jämställd- hetspolitiken, Örebro gröstruktur.</i>	Summa X=7	Summa X=0	Summa X=0	
<i>Hälsa</i>	Påverkar/-s förslaget: • förutsättningarna till god hälsa på lika villkor såsom ex. ”tillgång oberoende av den sociala eller ekonomiska situationen” • livsstil och levnadsvanor relaterat till hälsa såsom t.ex närhet till motionshall/ grönområde • individers/grupperns möjligheter till val/konsumtion relaterat till hälsa såsom t.ex. placering av casino nära skola/bostadsområde.	X	0	0	Ytor för offentlig service som bibliotek, äldreboende, skola, idrottshall kommer att tänkas in i planen. Dessa funktioner kan stödja andra typer av verksamheter som t.ex. en kiosk, kvarterskrog, frisör etc. Ovan nämnda funktioner läggs med fördel runt en central plats i planområdet. En central park planeras i områdets lågpunkt på ca 4 hektar. Den kan inrymma en del aktiviteter som gynnar boendes hälsa i området. Målet är även att ge möjlighet för större gröna innergårdar med

Bedömning av förslagets miljöpåverkan utifrån ett SOCIALT perspektiv					
Aspekter att bedöma	Hjälppå frågor för att underlätta bedömning	+ <i>Positiv påverkan. Ingen MKB.</i>	~ <i>Negativ påverkan. Kan generera MKB</i>	- <i>Betydande negativ påverkan. Genererar MKB</i>	Kommentarer eller beskrivning av ev. förändringar som genererats i planen/ärendet under arbetets gång. <i>Sammanfattning under övergripande rubrik, alternativt beskrivning per underrubrik</i>
	<i>Viktiga mål och principer att beakta. Gemensamt för samtliga aspekter är att kommunens budget och verksamhetsplan samt översiktsplan ska följas. Viktiga perspektiv: Barn, genus och mångfald</i>				mycket ljusinsläpp.
<i>Socialt liv och mötesplatser</i>	Påverkar/-s förslaget: <ul style="list-style-type: none"> • närhet/tillgång till och kvalitet på mötesplatser och uteliv för olika grupper? • förutsättningar för rörelse och folkliv i området? • finns tillgång till förenings- /gemensamhetslokaler som är utformade och tillgängliga för alla? • förutsättningar för kulturutbud? • barns lekmöjligheter utomhus? • förutsättningar för delaktighet/inflytande på ex. möjligheten att kunna påverka mötesplatsens utformning, läge "öppettider". 	X	0	0	Boende inom planområdet kommer att ha närhet till park, central plats med närservice och offentlig service. Förskolor kommer att vara jämnt fördelade över området. Förutsättning för föreningslokaler kan skapas. Eventuellt kan ett mindre kulturkvarter skapas vid central plats. Barn kommer ha möjlighet till lek inom kvarteren, parker och övriga grönområden samt specifika lekplatser.
<i>Trygghet</i>	Påverkar/-s förslaget: <ul style="list-style-type: none"> • tillgången till trygga stråk och platser? • kvinnors och mäns upplevelse av trygghet? • närhet och trygg tillgång till kollektivtrafik? • förutsättningar för folkliv/rörelse i området? • överskådlighet och orienterbarhet i området? • genererandet av tomma platser delar av dygnet? • risk för skadegörelse, hot & våld pga. att insynsfria, stängda ytor tillskapas? 	X	0	0	Planförslaget kommer att stärka tryggheten. Den centrala större parken kopplas samman med flera stråk som löper genom planområdet och kopplar vidare till andra områden. En platsbildning i form av torg där kollektivstråk kan passera stärker tillgängligheten och folklivet med verksamheter runt torget.
<i>Säkerhet</i>	Påverkar/-s förslaget: <ul style="list-style-type: none"> • stråk/korsningars säkerhet för olika färdmedel? • olycksrisker? • närhet till godsstråk eller väg för farligt gods? • brandrisk & framkomlighet för räddningstjänst? 	X	0	0	Där större gator korsar parkområden och torgplats blir det viktigt att skapa säkra lösningar för gående och cyklande. Låg fart för bussar och bilar kan bli ett till sätt att minska olycksrisken.
<i>Tillgänglighet, närhet och barriärer</i>	Påverkar/-s förslaget: <ul style="list-style-type: none"> • tillgängligheten till arbetsplatser samt service, såväl kommersiell som offentlig ex. lämna barn på förskola, tillgänglighet till vårdcentral, handel, träningslokaler etc. via gång-, cykel- och kollektivtrafik? 	X	0	0	Skoltomter är placerade nära stora parken och andra grönområden samt nära kollektivtrafikstråk och gator. Verksamheter kan skapas runt torgplatsen. Närhet finns till Mariebergs handelsområde, Adolfsbergs vårdcentral. Ökad tillgång till gång och cykelstråk vil-

Bedömning av förslagets miljöpåverkan utifrån ett SOCIALT perspektiv					
Aspekter att bedöma	Hjälpprågor för att underlätta bedömning	+	~	-	Kommentarer eller beskrivning av ev. förändringar som genererats i planen/ärendet under arbetets gång.
	<i>Viktiga mål och principer att beakta. Gemensamt för samtliga aspekter är att kommunens budget och verksamhetsplan samt översiktsplan ska följas. Viktiga perspektiv: Barn, genus och mångfald</i>	<i>Positiv påverkan. Ingen MKB.</i>	<i>Negativ påverkan. Kan generera MKB</i>	<i>Betydande negativ påverkan. Genererar MKB</i>	<i>Sammanfattning under övergripande rubrik, alternativt beskrivning per underrubrik</i>
	<ul style="list-style-type: none"> förekomst av fysiska barriärer i området? förekomst av mentala barriärer i området såsom obehagliga, otrygga, ologiska stråk och platser? tillgång till kollektivtrafik? tillgång till gång- och cykelstråk? människors val av hållbara färdmedel? barns skolvägar och möjligheter att på egen hand ta sig till fritidsaktiviteter o.d.? möjligheter att orientera sig och ta sig fram för personer med funktionsnedsättning? 				ket kan minska bilanvändandet. Den större gatan genom området är dimensionerad för framtida snabbbusslösning (BRT). Området ska vara lätt att orientera sig inom även för funktionshindrade.
<i>Friluftsliv och rekreation</i>	Påverkar/-s förslaget av: <ul style="list-style-type: none"> förutsättningar för rekreation/friluftsliv för alla medborgargrupper? riksintresse för friluftsliv? strandskyddet? Ligger planområdet inom/angr. till områden som identifierats som tysta? Innebär planen bullrande verksamhet som kan påverka tysta områden? tillgänglighet till motionsspår/ idrottsmöjligheter? barns tillgång till kojskogar /spontana lekplatser? närheten till park/naturområde? Tillgången till park & naturområde/boende? Utsikt över grönområde? grönområdets olika sociala funktioner (det vilda, artrika, stora skogen, aktivitetspark, lekvänliga, rofyllda, prydnadsparken etc.)? 	X	0	0	Den stora parken kan fyllas med aktiviteter kopplat till lek, motion och sport. Inom den stora skoltomten kan en mindre idrottshall placeras. En runslinga för gående och joggare kan skapas runt det nya bostadsområdet. Barn får nära till mindre skogspartier där spontanlek kan uppstå.
<i>Fysiska störningar - risk och hot</i>	Påverkar/-s förslaget: <ul style="list-style-type: none"> att miljö kvalitetsnormer (MKN) för buller, luft, partiklar m.m överskrids? hälsorisker pga. ex. höga bullernivåer, dålig luft- och vattenkvalitet, störande vibrationer, ljusförhållanden? finns särskilt känsliga grupper i området som kan 	X	0	0	Bullernivåer från järnvägstrafik säkras i planen genom sammanhängande fasader på bostadshus där hälften av boningsrummen är mot ljuddämpad sida och uteplats mot väst. Genomgående lägenheter mot ljuddämpad sida kan även bli aktuellt mot mer trafikerad gator genom området.

Bedömning av förslagets miljöpåverkan utifrån ett SOCIALT perspektiv					
Aspekter att bedöma	Hjälpfrågor för att underlätta bedömning	+ <i>Positiv påverkan. Ingen MKB.</i>	~ <i>Negativ påverkan. Kan generera MKB</i>	- <i>Betydande negativ påverkan. Genererar MKB</i>	Kommentarer eller beskrivning av ev. förändringar som genererats i planen/ärendet under arbetets gång. <i>Sammanfattning under övergripande rubrik, alternativt beskrivning per underrubrik</i>
	påverkas mer än andra?				
Landskapsbild	<i>Ö-o Miljöprogram, Ö-o grönstruktur, Kulturminnen 1974. Fornminnesregistret, pågående kulturmiljöinventering</i>	Summa X=2	Summa X=0	Summa X=0	
<i>Områdets karaktär</i>	Påverkar/-s förslaget landskapstypen: <ul style="list-style-type: none"> småbrutet landskap? storskaligt landskap? by- eller gårdsmiljö? betydelsefulla utblickar eller siktlinjer av förslaget? 	X	0	0	Moholms gård blir en framträdande blickpunkt i den stora parken och gården smälter in med parken. Kontakt med Södra Lindhult i norr och del av befintliga Mariebergs villaområde i söder blir kvar visuellt parkens långsträckta placering.
<i>Kulturhistoriska värden</i>	Påverkar/-s förslaget: <ul style="list-style-type: none"> Skyddsvärt kulturlandskap eller by-/gårdsmiljö? Industriminnet eller minnen från annat näringsfång? Äldre vägar, murar, alléer, plats med tradition? Finns forn lämningar el. kulturhistoriska lämningar? Någon utpekad riksintressant kulturmiljö? Något byggnadsminne, kyrkomiljö/begravn.splats? 	X	0	0	Moholms gård planläggs inte i den här detaljplanen och påverkas inte. I framtiden kan gården komma att planläggas som kulturmiljö. Ekallén skyddas. En del röjningsrösen finns som kulturhistoriska lämningar, dessa blir dock svåra att spara eftersom de kan utgöra fara för lekande barn.
Stadsbild	<i>Ö-o miljöprogram, Ö-o Grönstruktur, Bevarandeprogram för innerstadens bebyggelse, Kulturminnen 1974, Fornminnesregistret, pågående kulturmiljöinventering</i>	Summa X=2	Summa X=0	Summa X=0	
<i>Områdets karaktär</i>	<ul style="list-style-type: none"> Påverkar/-s/understödjer förslaget områdets egenskaper? Öppet/slutet, privat/offentligt, grönt/hårdgjort? Påverkas områdets skala? Påverkas områdets orienterbarhet ex. i sin struktur eller kvartersform? Är det integrerat omgivningen, hur blir sambanden? 	X	0	0	Området ska vara öppet, offentligt. Innergårdarna ska präglas av grönska. Hårdgjorda ytor ska minimeras. God orientering ska prägla kvartersstrukturen. Området ska bli integrerat med omgivande områden. Lågskalig bebyggelse ska möta den omgivande befintliga villabebyggelsen i Marieberg för att gå upp i höjd mot torgplatsen där ingen befintlig bebyggelse påverkas negativt.
<i>Kulturhistoriska värden</i>	Påverkar/-s förslaget <ul style="list-style-type: none"> Kulturhistoriskt intressanta byggnader, bebyggelsemiljöer, parker, grönområden eller platser? Industriminnet eller lämningar av annan äldre verk- 	X	0	0	Moholms gård planläggs inte i den här detaljplanen och påverkas inte. I framtiden kan gården komma att planläggas som kulturmiljö. Ekallen skyddas. En del röjningsrösen finns som kulturhistoriska lämningar,

Bedömning av förslagets miljöpåverkan utifrån ett **SOCIALT** perspektiv

Aspekter att bedöma	Hjälpfrågor för att underlätta bedömning <i>Viktiga mål och principer att beakta. Gemensamt för samtliga aspekter är att kommunens budget och verksamhetsplan samt översiktsplan ska följas. Viktiga perspektiv: Barn, genus och mångfald</i>	+	~	-	Kommentarer eller beskrivning av ev. förändringar som genererats i planen/ärendet under arbetets gång. <i>Sammanfattning under övergripande rubrik, alternativt beskrivning per underrubrik</i>
	samhet/näringsfång? • Byggnadsminne, kyrkomiljö, begravningsplats? • Fornminnen eller kulturhistoriska lämningar? • Någon plats med tradition?				dessa blir dock svåra att spara eftersom de kan utgöra fara för lekande barn.

Lagstiftning och behovsbedömningens syfte

EG-direktivet om miljöbedömningar av planer och program har införlivats i svensk lagstiftning genom ändringar bland annat plan- och bygglagen (PBL) och miljöbalken (MB) den 21 juli 2004 samt genom ändringar i förordningen om miljökonsekvensbeskrivningar (MKB) den 1 juli 2005.

Behovsbedömning är den allmänt använda benämningen på den analys som leder fram till ställningstagandet om huruvida en miljöbedömning behöver göras för planen eller inte. Kravet på att göra en miljöbedömning gäller enbart för de planer vars genomförande kan antas leda till en betydande miljöpåverkan. Behovsbedömningen ska göras utifrån kriterierna i både bilaga 2 och bilaga 4 till MKB-förordningen.

Syftet med en miljöbedömning är att integrera miljöaspekter i planen så att en hållbar utveckling främjas i enlighet med 6 kap. 11 § miljöbalken. Ett steg i miljöbedömningen är att upprätta en miljökonsekvensbeskrivning (MKB).

Kriterier för betydande miljöpåverkan:

Förordning (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar - Bilaga 4

1. Planens eller programmets karaktäristiska egenskaper
I bedömningen skall särskilt beaktas i vilken utsträckning planen eller programmet
 - a) anger förutsättningarna för verksamheter eller åtgärder när det gäller plats, art, storlek och driftsförhållanden eller genom att fördela resurser,
 - b) har betydelse för andra planers eller programs miljöpåverkan,
 - c) har betydelse för integreringen av miljöaspekter särskilt för att främja en hållbar utveckling,
 - d) innebär miljöproblem som är relevanta för planen eller programmet, eller
 - e) har betydelse för genomförandet av gemenskapens miljölagstiftning.
2. Typen av påverkan och det område som kan antas bli påverkat
I bedömningen skall särskilt beaktas
 - a) sannolikheten, varaktigheten och frekvensen av påverkan och möjligheten att avhjälpa den,
 - b) påverkans totaleffekt,
 - c) påverkans gränsöverskridande art,
 - d) riskerna för människors hälsa eller för miljön,
 - e) påverkans storlek och fysiska omfattning,
 - f) vilken betydelse och sårbarhet som det påverkade området har på grund av intensiv markanvändning, överskridna miljö kvalitetsnormer, kulturarvet eller speciella särdrag i naturen, och
 - g) påverkan på områden eller natur som har erkänd nationell, gemenskaps- eller internationell skyddsstatus. Förordning (2005:356).

Politiska mål och konsekvensbedömningar

Förutom lagstiftning skall i denna bedömning också övergripande politiska mål att beakta.

Övergripande lokala mål att beakta:

Finns publicerade på kommunens interna webbplats iOR, exempelvis kommunens budget och plan ("Övergripande strategier och budget", ÖSB) samt översiktsplan.

Programnämnd samhällsbyggnad har i beslut 2009-02-03 också prioriterat Örebro Miljöprogram, Örebro Grönstruktur, Transportplanen samt Vattenplanen för sitt verksamhetsområde.

Nationella mål att beakta:

Mål för *folkhälsopolitiken*: Skapa samhälliga förutsättningar till god hälsa på lika villkor för hela befolkningen

Mål för *barnpolitiken*: Barn och unga ska respekteras, ges möjlighet till utveckling och trygghet samt delaktighet och inflytande.

Mål för *jämställdhetspolitiken*: Kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sitt eget liv.

Mål för *integrationspolitiken*: Lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter för alla oavsett etnisk och kulturell bakgrund.

Lathund

1. Processen

Tanken med checklisten är att den ska göras i ett tidigt skede av plan-/ärendeprocessen, tillsammans med andra kompetenser. Tanken är också att dokumentet ska vara processinriktad, dvs. om du kan se en potentiell påverkan ska du försöka göra anpassningar i förslaget för att sedan kunna revidera bedömningen i checklisten. Sådana anpassningar ska också dokumenteras. Checklisten är framförallt utformad för att fyllas i vid dator.

2. Uppbyggnad

2.1 De olika avsnitten

Checklisten är uppbyggt efter de **tre hållbarhetsaspekterna** – ekologiskt (gröna fält), ekonomiskt (blå fält) och socialt hållbar utveckling (rosa fält), **ett avsnitt för respektive aspekt**.

- **Försättsblad** med illustration och uppgifter om aktuellt ärende/plan.
- Beskrivning av **förutsättningar** för planen/ärendet.
- **Sammanfattning** av bedömningarna som gjorts under respektive aspekt. Här kan du även summera de kryss du markerat i den detaljerade bedömningen.
- **Resultat** av bedömningen.
- **Detaljerade bedömningar** för respektive aspekt.
- Beskrivning av **mål och syfte**.
- Denna **lathund**.

2.2 Ifyllnad av checklisten

Förklaringen av uppbyggnaden av checklisten följer kolumnordningen.

- I **Aspekter att bedöma** listas i **fetstil** de aspekter som lagtexten (PBL och Miljöbalken) anger ska bedömas i behovsbedömningen. I *kursiv stil* listas vår tolkning av lagtexten – dvs. ett tydliggörande av vad som ska bedömas. I **Hjälppådrag för att underlätta bedömningen** hittar du i *kursiv stil* de kommunala måldokument som bedömningen bör svara mot. Ett antal hjälpfrågor finns sedan listade till hjälp för att tydliggöra vad aspekten innebär, inte minst inom fysisk planering. Frågorna är tänkta att hjälpa dig i vad det du ska bedöma.

- Sedan följer själva **värderingen**, listat i **grönt, gult och rött**. Sätt kryss i den bedömning du/arbetsgruppen gör. **Grönt**: bedömningen görs att påverkan är positiv. **Gult**: förslaget innebär en negativ påverkan, men inte så pass stor att det krävs en MKB enligt lag. Ett kryss i den gula kolumnen innebär att konsekvensen bör föras in och redogöras för i planbeskrivningen om det gäller en fysisk plan. Om det blir många kryss i det gula fältet kan det **sammantaget** generera en MKB (kumulativ effekt). **Rött**: kryssas i när bedömningen görs att förslaget innebär en betydande negativ påverkan dvs. en MKB ska tas fram. (Om aspekten inte är aktuell, t.ex. om kulturlämnning inte finns i området, sätts inget kryss i värderingsfältet och i kommentarsfältet anges "ej relevant".)
- **Kommentarer. Beskrivning av ev. förändringar som genererats i planen under arbetets gång**. Här finns ett tomt fält där du kommenterar det som behövs för att förtydliga värderingen. Här kan du också lista de förändringar som behovsbedömningen kan ha genererat. Här kan man välja att kommentera ett helt avsnitt under den fetstilta rubriken eller varje delavsnitt för sig. Belys gärna konsekvenserna på både kort och lång sikt.

3. Hjälpmedel

Kartskikt för att underlätta bedömningen finns sedan tidigare för att bedöma ekologiska aspekter. En särskild webbkarta utarbetas för behovsbedömning: <http://zora.orebro.se/intramap2/> I dagsläget utgörs är denna inte fullständig. Strukturen i kartan följer checklisten. Kartskikten för de sociala aspekterna är indelade enligt NYKO 3, en indelning på stadsdelsnivå. De siffror du ser för befolkning o.d. måste därför relateras till hur området ser ut. Är halva området täckt av skog har det betydelse för hur befolkningen är spridd samt hur man ska tolka procentandelar.

4. Utskriftsinformation

Inför presentation för politiker o.d. kan du behöva skriva ut checklisten. Genom checklistans uppbyggnad kan du välja att bara skriva ut försättsblad, förutsättningar, sammanfattning och resultat. Den detaljerade bedömningen kan med fördel presenteras digitalt vid eventuell föredragning, alternativt skrivas ut då särskilda motiv finns. De sista avsnitten, mål och syfte och lathunden, skrivs aldrig ut.